

Будівлі відновленого монастиря потребували капітального ремонту. В одному із старих корпусів було обладнано трапезну і кухню, в інших – келії для ченців та господарські приміщення. За допомогою Хустського лісокомбінату до монастиря було прокладено дорогу з твердим покриттям. У 1992 р. було реставровано монастирський храм, в якому кожного дня відправлялася служба. Під час архієрейської літургії 16 червня 1992 р. архімандрит Єфрем нагороджений хрестом з прикрасами¹. У 1993 р. під його керівництвом в монастирі вже проживало 20 чоловік.

Архімандрит Єфрем цікавився історією православ'я на Закарпатті, планував написати окрему книгу. Він був автором кількох статей, опублікованих на сторінках Журналу Московської патріархії. Зокрема у 1977 р. разом з прот. Михаїлом Фаркавцем вони опублікували нарис про Свято-Вознесенський жіночий монастир в с. Чумальово Тячівського району, а в 1986 р. о. Єфрем опублікував некролог архімандрита Іова (Кундрі)².

6 червня 1996 р. архімандрит Єфрем помер. Похований на братському кладовищі Свято-Троїцького монастиря.

Юрій Данилець

¹ Хроніка церковних подій // Єпархіальний вісник. – 1992. – липень. – С. 1.

² Фарковец М., прот., Ефрем (Молнар), игумен. Вознесенский женский монастырь Мукачевской епархии (в связи с 50-летием со времени основания) // ЖМП. – 1977. – № 11. – С. 16-21; Ефрем (Молнар). Архимандрит Иов (Кундря) // ЖМП. – 1986. – № 3. – С. 29.

Ігумен Ігнатій (Чокина) **(8.04.1899 - 24.10.1976)**

Ігумен Ігнатій був одним із перших вихідців зі Східної Словаччини, що в 1920-х рр. прийняли чернецтво. Його місіонерська робота поширювалася як на територію тогочасної Підкарпатської Русі (Закарпаття), так і на територію Пряшівської Русі (нині Словаччина).

Ігумен Ігнатій (в миру Іван Чокина) народився 8 квітня 1899 р. в родині селянина-бідняка у с. Улич-Криве Снинського округу. Протягом 1909-1917 рр. навчався у народній школі рідного села. Великий вплив на малого Івана справив перехід у 1922 р. його односельців у православ'я. Відродження православ'я у цьому селі проходило складно, влада здійснила навіть кілька арештів.

У 1923 р. в Улич-Криве прибув священник-білоемігрант Іван Чернавін. З ним юнак відбув до с. Буштина на Тячівщині, де о. Іоанн очолив богословську школу, засновану з благословення архієпископа Празького Савватія (Врабеца). У ній готували для висвячення у священники молодих підкарпатських русинів. У Буштині Іван Чокина навчався у період з 1923 по 1925 рр. Тут він вирішує прийняти чернецтво. У 1925 р. вступає послушником до Свято-Іоанно-Предтеченського скиту в с. Дубове. Настоятель скиту, архімандрит Боголіп (Церковник) постриг його в монахи з іменем Ігнатій (на честь святого Ігнатія Богоносного). 6 травня 1926 р. на свято Георгія Победоносця рукоположений архієпископом Савватієм у сан ієродиякона¹.

¹ Данилець Ю., ієромонах Пімен (Мацола). Православний Свято-Іоанно-Предтеченський чоловічий монастир у с. Бедевля. – Ужгород: Карпати, 2009. – С. 122.

Після рукоположення повернувся в рідне село. Брав участь у посвяченні храму в Улич-Криве, яке здійснив архимандрит Віталій (Максименко). У 1926 р. о. Ігнатій перейшов до монастиря в Ладомировій (Пряшівщині)¹. При монастирі працював у типографії та допомагав у приходській роботі. Через рік настоятель монастиря архимандрит Віталій відправив здібного юнака на однорічні богословські курси для молодих священиків до Праги. 6 березня 1927 р. рукоположений архієпископом Савватієм в ієромонахи. Направлений на приход до с. Грабське Бардіївського округу. У цьому селі о. Ігнатій заснував православну громаду, яку обслуговував півроку.

У листопаді 1927 р. переведений священиком до Красного Броду, де зазнав чимало поневірянь з боку місцевих греко-католиків та округних урядів.

У 1931 р. переходить на парафію в с. Ладомирово Снинського округу. З місіонерськими завданнями відвідував парафії в Тибаві, Ребрині, Светлиці (Словаччина), Хусті, Малому Березному. Освятив православний хрест напроти уніатського монастиря в М. Березному. У 1934-1935 рр. перебував у Человцях, у 1935-1936 рр. у с. Стакчин. У десятому номері «Православного Карпаторуського вісника» за 1938 р. знаходимо інформацію, що ієромонах Ігнатій був переміщений на приход у Вишній Орлих з постійним перебуванням у монастирі в Ладомировій. У 1939-1940 рр. обслуговує села Ладомирово та Медвеже Стропківського округу.

4 липня 1940 р. ієромонах Ігнатій возведений єпископом Володимиром (Раїчем) у сан ігумена. Того ж року починає служити в Міжлаборцях. Під час перебування у селі о. Ігнатій організував збір коштів на будівництво приходського храму. 20 грудня 1943 р. о. Ігнатія було переведено до с. Чертіжне.

Під час Другої світової війни у Словаччині йшли запеклі бої. Тоді кожний вірник, не залежно від його церковної приналежності, міг звернутися до о. Ігнатія за розрадою. Він молився за завершення війни, сповідував живих та ховав мертвих, відвідував цвинтарі

¹ Harbuľova E. Ladomirovské reminiscencie. – Prešov, 2000. – С. 91.

у Міжлабірцях, Чабінах, Красному Броді, Борові, Чертіжному, Габурі та інших, де відправляв заупокійні служби за померлими¹.

З приходом радянської влади до Словаччини військові органи почали обмежувати місіонерську роботу о. Ігнатія. В зв'язку з тим 1 лютого 1945 р. Єпархіальна рада розіслала місцевим та військовим урядам листа, у якому просила не заважати роботі цього священика².

1 листопада 1950 р. розпорядженням єпископа Пряшівського Алексія (Дехтерева) переміщений до рідного села Улич-Крива. У 1951 р. звернувся до Єпархіальної ради з проханням про дозвіл перейти до монастиря на Афоні або до одного із монастирів тодішнього СРСР. Однак цей лист залишено без уваги. Тоді через рік ігумен Ігнатій попросив перевести його до Великого Буківця, де знаходилися руїни монастиря на Буківській Горі. Єпархіальне керівництво виконало його бажання та перевело його на приход у Шеметковці з осідком на Буківській Горі. У 1953 р. тимчасово виконував обов'язки священика приходу в Уличі.

Ігумен
Ігнатій (Чокіна),
1940-і рр.

За багаторічне служіння православній церкві нагороджений у 1953 р. правом носіння золотого хреста з прикрасами. У 1954 р. митрополит Єлевферій нагородив його правом носіння палиці.

15 жовтня 1958 р. о. Ігнатій направлений як місіонер на парафію Пщина Свидницького округу. 1 липня 1959 р. – настоятель парафії в с. Тополя та Руїна Снинського округу³.

¹ Spomienka na igymena Ignatija // Odkaz sv. Cyrila a Metoda. – 1986. – № 10. – С. 231-232.

² Varga Z. Otec Ignatij // Istina. – 2008. – №7-8. – С. 29-30.

³ Mitřík M. Otec Ignatij Čokina a jeho duchovný zápas // <http://www.orthodox.sk/press/knihy/Katalog/Pts23.htm>.

Коли ігумен Ігнатій не зміг домогтися дозволу про виїзд до монастиря закордон, він вирішив побудувати для себе скит у Словаччині. Спочатку розпочав копати печеру за два кілометри від села Улич-Крива в урочищі Полянка. Однак рідна сестра о. Ігнатія переконала його перенести будівництво ближче до села. 3 березня 1960 р. укладено угоду про купівлю земельної ділянки за 703,80 крон, де невдовзі споруджено невелику келію, на кшталт грецьких скитів. Поряд із келією було збудовано невелику каплицю. У будівництві ієромонаху допомагали студенти православного богословського факультету в Пряшеві та відомий церковний архітектор архімандрит Андрій (Коломацький).

Коли здоров'я о. Ігнатія почало погіршуватися, Пряшівський єпископ Миколай вирішив відправити його на покій. Ігумен не погоджувався з цим, говорив, що московський патріарх має 90 років і все ще служить, наголошував, що має ще достатньо енергії. Незважаючи на це, 15 травня 1968 р. Єпархіальна рада розірвала договір з ігуменом Ігнатієм. Тоді він звернувся до уряду соціального забезпечення в Братиславі, який призначив священику пенсію у розмірі 960 крон на місяць. Відправляти богослужіння йому не було заборонено. Однак через деякий час до Єпархіальної ради почали надходити листи та скарги з боку священиків і вірників, які писали, що о. Ігнатій проводить богослужіння в їх селах. 29 жовтня 1973 р. Єпархіальна рада заборонила ігумену Ігнатію обслуговувати населення ближніх сіл та виконувати треби. Він міг служити лише у своїй каплиці.

У десятому номері журналу «Заповіт св. Кирила та Мефодія» за 1972 р. знаходимо цікавий матеріал про ігумена Ігнатія. Автор статті – о. С. Горкай, описав один із відпустів на честь Преображення Господнього в Улич-Кривому. «Відправлявся там відпуст в келії (малий монастир) о. ігумена Ігнатія (Чокини). Отець ігумен Ігнатій собі сам, власноручно, збудував в Улич-Кривому, за селом невеликий будинок, де сам проживає, працює та молиться, служить богослужбу. Будівля є скромною, має цокольний, перший поверх, де живе отець ігумен, і другий поверх, де каплиця на згадане свято. Над каплицею з вежею і куполом, на якій є св. Хрест, буде також мала дзвіниця.

Навколо гарна природа, ліси, чисте повітря... Є тут гарно, і якби сама природа відповідала на багато питань ігумена Ігнатія. Пахне тут духом вічності; кожний тут відчуває себе добре. Каплиця маленька, як ми вже говорили, але цього року була наповнена радістю, тому що отець ігумен її добудував. Присутніх було стільки, що не всі могли розміститися. Святу Літургію, таким чином, служили поряд з каплицею, де був підготовлений вівтар. Богослужіння почалося близько пів на десяту. Святу Літургію служив о. ігумен Ігнатій з духовенством з округу, прийшли і вірники з околиць.

Серед прихожан, 1960-і рр.

Потім було миропомазання та кропіння святою водою кожного паломника, освячення і хресний хід навколо неї з читанням Євангелія. І на завершення, щира проповідь о. ігумена Ігнатія, яка закінчилася словами «Благословеніє на Вас»¹.

«У Великий піст молитва о. Ігнатія розпочиналася о 3. 00 ранку. Він спав усього три години, з 24.00 до 3.00. Молився постійно під час роботи. Молитва була підсилена строгим постом, що нагадував єгипетських постників»².

Наприкінці свого життя він хворів, часто знаходився в лікарні. Напередодні смерті о. Ігнатій сам розпочав копати собі могилу, але не встиг її завершити. Посилилася хвороба і його відвезли до лікарні. Там о. Ігнатія відвідувало багато вірників, він дуже радів,

¹ Horkaj S. Zo zivota nasich farnosti // Odkaz sv. Cyrila a Metoda. – 1972. – №10. – С. 233-234.

² Gula P. Pravoslavie v okrese Svidnik. Diplomova praca. – Presov, 2008. – С 56.

що його не забувають. У палаті ліжко подвижника знаходилося біля вікна, на якому постійно стояло Євангеліє, хрест, свічки. Часто лікарі говорили о. Ігнатію, що в лікарні не можна розміщувати предмети релігійного культу, але він ігнорував ці зауваження.

Однак стан хворого погіршувався. На прохання ігумена до лікарні прийшли священники Михаїл Грустич та Петро Цупер, котрі здійснили таїнство Євхаристії. Наприкінці о. Ігнатій дав вказівку поховати його біля каплички в Улич-Кривому.

Могила
ігумена Ігнатія

У неділю вранці 24 жовтня 1976 р. о. Ігнатій прочитав монаше правило, попрощався з усіма присутніми, хто був у палаті. Потім тихо лежав у ліжку і промовляв молитви. Близько полудня подвижник святого православ'я перейшов у світ вічний.

Похорон відправив єпископ Пряшівський Миколай у співслужінні протоієрея Михаїла Кернашевича та священника Андрія Джуби¹. На похованні ігумена Ігнатія було присутні кілька десятків священників та сотні вірників із навколишніх сіл.

До десятої річниці смерті ігумена Ігнатія журнал «Заповіт Святих Кирила та Мефодія»

¹ Za igymenom Ignatiom (cokinom) // Odkaz sv. Cyrila a Metoda. – 1977. – №1. – С. 16-17.

писав: «Місцем його проповідей був не тільки святий храм, але будь-яке місце, де можна було зустрітися з людьми. У потязі, автобусі, на вулиці, в лікарні, і всюди, де зустрічався зі своїм вірним, використовував можливість для посіву слова Божого»¹.

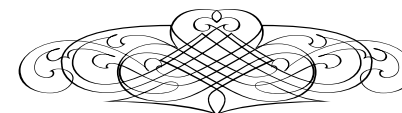
Перебуваючи в Словаччині, нами зібрано чимало інформації про о. Ігнатія. Багато свідчень є неоднозначними, суперечливими. Можна сказати, що при житті о. Ігнатій не отримував відповідної уваги з боку духовенства та церковної влади. Багато священників не бажало з ним служити літургію, не пускали його до свого храму. Головною причиною було те, що о. Ігнатій у богослужінні дотримувався всіх вимог, не допускав скорочення літургії та спрощення обряду. На той же час значну частину православного духовенства складали воз'єднані греко-католицькі священники, які не були звиклими до такого явища.

Він дуже любив дітей, завжди намагався їх чимось пригостити (*цукерки, фрукти*). Навчав їх християнської любові, наголошував на необхідності відвідувати храм, уроки Закону Божого.

Деякі співрозмовники говорили нам також, що наприкінці свого життя о. Ігнатій був юродивим.

В останні роки, завдяки діяльності окремих священників та молодіжного братства «Синдесмос», організуються різні заходи по вивченню та вшануванню життя цього подвижника. Організуються хресні ходи з інших приходів до каплички та могили о. Ігнатія, збираються матеріали до його канонізації.

Юрій Данилець

¹ Spomienka na igymena Ignatija // Odkaz sv. Cyrila a Metoda. – 1986. – №10. – С. 231.